

Винахід відноситься до харчової промисловості, а саме до виробництва спеціальних харчових продуктів - фіточаїв, які мають загальнозміцнюючу, протизапальну та відхаркувальну дію і може вживатись для підтримання функції органів дихання.

Ще до винаходу фармакологічних препаратів протягом сторіч люди лікувались звичайними харчами, змінюючи їх склад і кількість та якість в залежності від стані організму - використовували сформовані в 19-20 сторіччях принципи дієтичного і лікувального харчування. Чаї та напої відносяться до третьої страви як звичайного так і дієтичного харчування, сприяють найскорішому одужанню хворих, а на здорових впливають загальнозміцнююче та профілактично.

Відомо, що рослини є першим і найдавнішим джерелом біологічно активних речовин. Останнім часом значно виросла цікавість до лікарських рослин, оскільки речовини, що містяться в них, дуже рідко мають слабо виражену побічну дію при їх застосуванні в якості лікарських засобів. Ці характеристики дозволяють застосовувати їх для підтримуючого лікування, а також у профілактичних цілях при різноманітних захворюваннях.

Продукти харчування є основою життєзабезпечення, які в залежності від їх складу, крім смакових відчуттів, позитивно впливають на процеси, які забезпечуються внутрішніми органами людини. Фіточаї, як правило складаються з біологічно-активних речовин, що покращують роботу внутрішніх органів, зокрема органів дихання.

Прикладом фіточаю, який впливає на роботу органів дихання може бути збір із рослинної сировини, що включає траву кропиви дводомної, траву шавлії, траву деревію і додатково містить лист кіпрею, плоди шипшини, траву звіробою, плоди чорниці, траву чебрецю, траву материнки, траву м'яти перцевої, квіти липи, лист подорожника, плоди малини, траву підбілу, корінь лепехи, квіти ромашки при такому співвідношенні компонентів, у вагових частинах:

лист кіпрею	3-5
плоди шипшини	5-7
трава звіробою	12-14
плоди чорниці	7-9
трава чебрецю	3-5
трава материнки	20-22
трава м'яти перцевої	5-7
квіти липи	3-5
лист подорожника	8-10
плоди малини	6-8
трава підбілу	3-5
корінь лепехи	3-5
квіти ромашки	9-11
трава кропиви дводомної	4-6
трава шавлії	4-6
трава деревію	5-7

Недоліком зазначених засобів є невисокий вміст біологічно-активних речовин, що веде до недостатньої ефективності цих засобів у частині загальнозміцнюючого, протизапального та відхаркувального засобу.

Відомим складом не вичерпуються можливості композицій на основі фітокомпонентів, які можна вживати в якості фіточаїв, що позитивно впливають на стан органів дихання людини.

Задача, поставлена в основу винаходу, полягає у розробці складу фіточаю, який, завдяки збалансованому підбору якісного та кількісного складу забезпечує кращі смакові характеристики, має загальнозміцнюючу, протизапальну та відхаркувальну дію, та використовується для приготування гарячих напоїв.

Задача вирішується складом фіточаю, що включає суміш подрібнених висушених листя мати-й-мачухи, листя подорожника, цвіт чорної бузини, листя чорної смородини, листя малини, яка містить ефірні олії, флавоноїди, вітамін С, дубильні речовини, органічні кислоти, при наступному співвідношенні компонентів: 1,4:1:1,3:1,1:1,2 по масі відповідно.

Переважаюча кількість листя мати-й-мачухи та цвіту чорної бузини забезпечує приємний дещо терпкуватий смак. Колір напою зеленуватий із відтінком жовтого.

Склад фіточаю з іншим смаком, на додаток до існуючих, забезпечує збільшення асортименту фіточаїв.

Якісний та кількісний склад фіточаю підібраний на основі хімічного складу фітокомпонентів, проведених досліджень та особистого досвіду розробника. Дослідження показали, що коливання вмісту складових в межах $\pm 5\%$ не впливають на органолептичні показники фіточаю, та не міняють його впливу на роботу органів дихання людського організму.

Суть винаходу пояснюється прикладом конкретного виконання.

Приклад 1

На 100 кг готового продукту беруть 24 кг листя мати-й-мачухи, 19 кг листя малини, 22 кг цвіту чорної бузини, 18 кг листя чорної смородини, 17 кг листя подорожника згідно рецептури до технічних умов ТУ У 15.8-30474971.002-2002

Фіточай готують купажуванням підготовленої попередньо сировини (очищеної, висушеної, відсортованої, подрібненої, просіяної) фракцією 0,5-3 мм. Для цього складові фіточаю зважують та засипають у змішувальний апарат. Тривалість купажування визначається візуально до повного перемішування компонентів. Зкупажована сировина з метою запобігання розвитку мікроорганізмів піддається термообробці (пастеризації). При необхідності проводиться (або не проводиться) грануляція з метою попередження видалення компонентів з найбільшою питомою вагою із суміші та порушення дозування при фасуванні чаю. Фіточай фасують у експрес-пакети з фільтрувального паперу масою нетто 0,8-2 г або іншої ваги, які комплектують та вкладають по 20-25 шт. в картонну коробку. Коробки пакують в ящики з гофрованого картону, маркують та відправляють споживачеві. Рекомендації щодо споживання: 1-2 експрес - пакетика фіточаю залити склянкою окропу та настоювати 10 хв. Вживати по 1/2 склянки 3 рази на добу за 30 хв. до їди. Рекомендований термін споживання: 4 тижні.

Технічний результат: розроблено склад фіточаю, який, завдяки збалансованому підбору якісного та кількісного складу забезпечує кращі смакові характеристики, має загальнозміцнюючу, протизапальну та відхаркувальну дію, вживається для підтримки функції органів дихання та використовується для приготування гарячих напоїв.

Дози рослинних компонентів фіточаю «Бронхіальний» значно менші (в 2-5 разів) від тих, що застосовуються в традиційній медицині. До складу рецептур не входять лікарські рослини, що накопичують сильнодіючі та токсичні біологічно-активні сполуки, такі як алкалоїди, серцеві глікозиди, кумарини.

Виготовлений таким способом фіточай «Бронхіальний» призначений для реалізації дорослому населенню в спеціалізованих магазинах і відділах аптечної мережі і по прямих замовленнях для використання в дієтичному і лікувально-профілактичному харчуванні як біологічно-активна добавка до раціону з метою покращення якості харчування, і підвищення адаптаційних можливостей організму, а також як загальнозміцнюючий засіб.

Промислове застосування.

Фіточай "Бронхіальний" виготовляється на підприємстві Продовольча компанія "ЕКОПРОДУКТ" в м. Івано-Франківську, користуються незмінним попитом у споживачів.